

רע"פ 4787/18 - חג'אזי סאפי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4787/18

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

המבקש:

חג'אזי סאפי

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט
המחוזי בחיפה (השופט א' בולוס) בעפ"ת
44436-04-18 מיום 11.5.2018

המבקש:

בעצמו

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט א' בולוס) בעפ"ת
44436-04-18 מיום 11.5.2018, בגדרו נדחה ערעור המבקש על הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט השלום
לתעבורה בעכו (השופטת א' טפטה-גרדי) בתת"ע 638-06-17 מיום 9.4.2018.

2. כתב האישום שהוגש נגד המבקש ייחס לו עבירות של נהיגה ברכב עליו נמסרה הודעת אי-שימוש, לפי תקנה
308(ד) לתקנות התעבורה התשכ"א-1961 (להלן: תקנות התעבורה), ושל נהיגה ברכב ללא תעודת ביטוח תקפה, לפי

עמוד 1

סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 30.4.2017 סמוך לשעה 16:55 נהג המבקש בסח'נין ברכב פרטי שנמסרה עליו "הודעת אי-שימוש", בניגוד לתנאים שפורטו בהודעה, וללא תעודת ביטוח תקפה.

3. בדיון שנערך בפני בית משפט השלום, עלה כי המבקש נהג ברכב כשלצידו ישב מר ג'מאל חג'אזי, בעל הרכב. המבקש טען, בין היתר, כי ראה "שהרכב תקין, והרישיונות תקינים", ולא הבחין בדבר שאינו כשורה ברכב, וכי למעשה לא ידע על איסור השימוש ברכב, בשל הליקויים בו, ומעדותו עולה כי אף בעל הרכב לא ידע על איסור השימוש ("גם ג'מאל לא ידע שיש איסור שימוש" (עמ' 13 לפרוטוקול, שורה 12)).

בית משפט השלום דחה טענות אלו, תוך שקבע כי "גרסתו של הנאשם [המבקש - י' א'] אינה מהימנה ואין לתת בה אמון". קביעה זו התבססה, בין היתר, על עדות השוטר לפיה אותו ג'מאל קיבל את הודעת אי-השימוש בנוכחותו, ועל העובדה כי על הודעת אי-השימוש מופיעה חתימתו של זה האחרון. כן זקף בית משפט השלום לחובת המערער את הימנעותו מזימון ג'מאל לעדות, על מנת לתמוך בגרסתו.

לפיכך, הרשיע בית משפט השלום את המבקש בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, והטיל עליו עונש של פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 3 חודשים, בנוסף להפעלת עונש פסילת רישיון הנהיגה על תנאי למשך חודשיים שהיה תלוי ועומד נגדו בתת"ע 15-03-3139 באופן שירוצה במצטבר, כך שבסופו של דבר ייפסל המבקש מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 5 חודשים. כן נגזר על המבקש עונש של פסילה על תנאי למשך שנתיים מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 3 חודשים, וקנס בסך 1,200 ש"ח.

4. המבקש ערער על הרשעתו לבית המשפט המחוזי, וערעורו נדחה.

בפסק דינו, התייחס בית משפט קמא בהרחבה לטענות המבקש, בכלל זה לטענה כי לא ידע על הודעת אי-שימוש שניתנה בעניין הרכב, שכן רישיונות הרכב לא נלקחו ממר ג'מאל בעת מסירת ההודעה כאמור, בהתאם להוראות תקנה 308(א) לתקנות התעבורה.

בית משפט קמא הפנה לעובדה כי נהיגה ברכב שנמסרה בעניינו הודעת אי-שימוש היא עבירת "אחריות קפידה", וציין בהקשר זה כי המבקש לא ניסה לברר עם ג'מאל אודות תקינות הרכב, וכי בית משפט השלום לא קיבל את גרסתו לפיה בדק את רישיונות הרכב בטרם החל בנהיגה. עוד הוזכר, כי המבקש נמנע מזימון ג'מאל כעד מטעמו, למרות החשיבות בעדותו לתמיכה גרסת ההגנה.

משכך, קבע בית משפט קמא כי "המערער לא צלח את הנטלים הרובצים לפתחו ולא הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למנוע ביצוע העבירה", כלשונו.

מכאן הבקשה שלפניי.

הבקשה למתן רשות ערעור

5. בבקשה שלפניי, מתמקד המבקש בסוגיית חוסר הידיעה על הודעת אי-שימוש ברכב, וטוען כי עניינו מעלה שאלות משפטיות עקרוניות, והן האם ניתן להרשיעו לפי תקנה 308(ד) לתקנות התעבורה, מקום בו לא בוצעו הפעולות המנויות בתקנה 308(א) לתקנות התעבורה, בכלל זה נטילת רישיון הרכב שנמסרה בעניינו הודעת אי-שימוש; כמו כן, נטען כי על בית משפט זה להכריע האם די בקיומו של רישיון רכב תקף על מנת לסתור את היסוד הנפשי הדרוש להרשעה לפי תקנה 308(ד) לתקנות התעבורה, שהיא, כאמור לעיל, עבירת אחריות קפידה.

לחילופין, טוען המבקש כי יש לזכותו בשל "טעות במצב הדברים" מאחר ולא ידע כי נמסרה הודעת אי-שימוש בעניין הרכב, או בשל הגנה מן הצדק, נוכח העובדה שלג'מאל, הבעלים של הרכב, לא יוחסה כלל עבירה לפי תקנה 308(ד) לתקנות התעבורה.

6. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

7. רשות ערעור שני תינתן אך במקרים בהם מעוררת הבקשה סוגיה עקרונית, החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או בשל קיומם של שיקולי צדק ייחודיים לנסיבות אותו מקרה. המקרה שלפניי אינו נמנה עם אותם מקרים חריגים, אלא כל כולה של הבקשה עוסקת בעניינו הפרטי של המבקש, שכן לא מצאתי כי הבקשה מעוררת שאלות עקרוניות או שמתעורר חשש לעיוות דין בעניינו של המבקש. מטעם זה בלבד, דין הבקשה להידחות.

8. בית משפט זה קבע בעבר כי עבירה לפי תקנה 308(ד) לתקנות התעבורה, שעניינה שימוש ברכב שעליו נמסרה הודעת אי-שימוש, היא עבירת אחריות קפידה, וציין כי -

"(...) הדרישה שהנוהג ברכב יהיה אחראי לבדוק האם הרכב בו הוא נוהג הוא תקין, שמיש ובעל הרשאה לנסוע בכבישים היא דרישה סבירה וראויה. וזאת יש לזכור: היום, שלא כמו בעת משטר ה"אחריות המוחלטת" ניתן לסתור את חזקת היסוד הנפשי, ולהראות כי הנדון עשה את כל שניתן כדי למנוע את העבירה, הכל כאמור בסעיף 22(ב) לחוק העונשין. דומה שכדי לעמוד בדרישה זו - די בבירור קצר עם בעל הרכב. אין זו הטלת דרישה שאין הציבור יכול לעמוד בה (רע"פ 2929/04 מדינת ישראל נ' אוחנה (25.6.2007))."

9. עיון בקביעות הערכאות קמא מעלה כי המבקש לא טען כי ניסה לברר עם בעלי הרכב אודות תקינות הרכב, ואף לא הוכח כי עיין ברישיונות הרכב בטרם החל בנהיגה. עוד התרשם בית משפט השלום כי למבקש "היכרות קרובה מאד עם הבעלים של הרכב", ועל אף פי כן בחר שלא לזמנו לעדות, למרות שעדות זה יכולה ועשויה היתה לתמוך בגרסתו. לכל זאת, יש לצרף את התרשמותו השלילית של בית משפט השלום ממהימנות גרסת המבקש.

10. בהינתן כל האמור, לא שוכנעתי כי המבקש "עשה כל שניתן למנוע את העבירה", בהתאם לדרישת סעיף 22(ב) לחוק העונשין התשל"ז-1977, ומשכך לא סתר את חזקת היסוד הנפשי הנלווית לעבירה זו. מטעם זה, אף לא מצאתי כי יש להתערב בפסק דינו של בית משפט קמא בשל טעות במצב דברים או הגנה מן הצדק, כנטען וכמבוקש על

ידי המבקש.

11. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ט"ו בתמוז התשע"ח (28.6.2018).

ש ו פ ט
